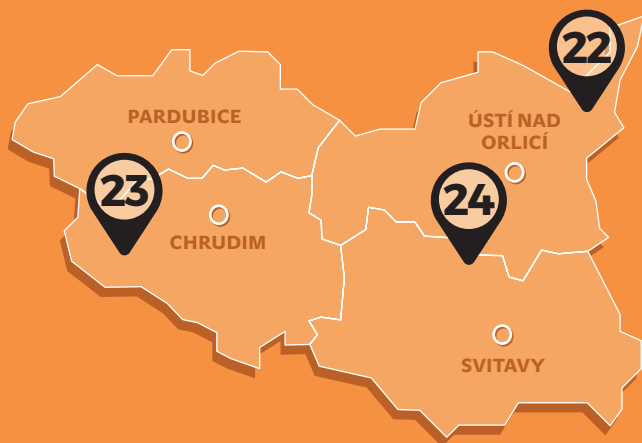

Pardubický

SEZNAM SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ OPŽP

Počet podpořených projektů
a výše dotace v dané ose v Kč

Prioritní osa 1	Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní	122	4 180 910 083
Prioritní osa 2	Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí	163	1 337 516 958
Prioritní osa 3	Udržitelné využívání zdrojů energie	393	1 734 626 057
Prioritní osa 4	Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží	309	1 584 179 251
Prioritní osa 5	Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik	25	165 725 044
Prioritní osa 6	Zlepšování stavu přírody a krajiny	185	548 119 547
Prioritní osa 7	Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu	29	74 069 501

1226 SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ O CELKOVÉ VÝŠI PODPORY 9 625 146 441 Kč

Pardubický kraj

50°4'30" s. š.

16°46'55" v. d.

- kralickysneznik.net
- pamatnik.militaryclub.info
- hurka.boudamuseum.com

Králíky

Pevnost a modlitby

V nejsevernější části Pardubického kraje se pod mohutnými svahy Králíckého Sněžníku nečekaně snoubí duchovní a vojenská minulost naší země.

Po příjezdu do starobylého města Králíky se na křižovatce na Malém náměstí nejprve vydejte do prudkého kopce po cestě lemované stromořadím a zastaveními křížové cesty. Poslední dvě kapličky jsou již na vstupním schodišti do poutního místa. Stavba původního areálu byla dokončena roku 1700 a téhož roku byl do kostela přinesen milostný obraz Panny Marie. Stal se srdcem tohoto poutního místa a Lysá hora dostala nové jméno – Hora Matky Boží. Roku 1850 byl přistavěn Poutní dům, který dnes nabízí ubytování a restauraci. Nejtemnější období v historii kláštera připomíná expozice Památníku obětem internace Králíky. V padesátých letech minulého století sem byli v rámci tzv. státem řízené centralizace deportováni řeholníci ze všech řádů. **Internačním klášterem v Králíkách** prošlo celkem

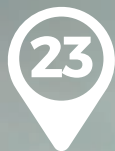
přes 500 osob. Klášter dnes opět spravuje řád redemptoristů.

Mezi zdejší nejnavštěvovanější památky patří předválečné československé opevnění. Za zastavení stojí **Muzeum opevnění – dělostřelecká tvrz Hůrka**. Její výstavba začala v roce 1936, tvrz přišla na téměř 25 milionů předválečných korun a spolykala desetitisíce kubiků betonu a stovky tun oceli.

Nad pásy opevnění i klášterem se tyčí naše třetí nejvyšší pohoří Králícký Sněžník. Na hoře, kde pramení řeka Morava, je hlavní evropské rozvodí. Dělí se zde také země na Moravu, Čechy a Polsko. Lesy ČR získaly pro Národní přírodní rezervaci Králícký Sněžník **prostředky z OPŽP** pro zlepšení ekologické stability.

1424 m měří vrchol
Králíckého Sněžníku

Pardubický kraj

49°52'49" s. š.

15°35'14" v. d.

49°50'1" s. š.

15°39'13" v. d.

➤ mestosec.cz

➤ pruvodce.com

➤ hrady.cz

Lichnice a Sečská přehrada

Tři zříceniny a dvě
koupání za jeden den

Jednodenní a pestrý je výlet mezi Lichnicí a přehradou Seč. Pěšky můžete vyrazit třeba po vlastivědné stezce Krajem Železných hor, část podél Zlatého potoka je i pro cyklisty. Geologicky významná oblast Železné hory získala **dotaci z OPŽP**.

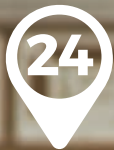
Hrad Lichnice je zdaleky viditelný ještě dnes, na cestě z Čáslavi na Seč jej spatříte po levé ruce. Majestátní sídlo vystavěl na holém skalnatém kopci, nazývaném z toho důvodu Světlík nebo Světlice, Smil z Lichtenburka (z němčiny licht = světlý, burg = hrad) už ve 13. století. Lichnice má půdorys trojúhelníku, více než stometrovou východní část opatřenou bránou s přístupovou cestou a ještě větší jihozápadní stranu s příkopem. Hrad často střídal majitele. Pobýval zde i Karel IV., který vydal nařízení, že hrad nesmí být zcizen ani zastaven a odloučen od korunního majetku, přesto se to nejednou porušilo. Za třicetileté války Lichnice přečkala útok Švédů. Po vestfálském míru roku 1648 vydal císař Ferdinand III. nařízení zbořit některé hrady, které by mohly být oporou nepříteli. Lichnice tak přišla o své opevnění. Za první republiky získal hrad Klub českých turistů. Pod Lichnicí jsou dvě rokle, na sever Lovětínská a na východ Pekelská,

vedoucí až k malému **rybníku Peklo**, do něhož se chodí místní otužilci koupat i v lednu.

Větší a známější vodní plocha, od Lichnice asi deset kilometrů vzdálená jihovýchodním směrem, je Sečská údolní nádrž. Vznikla vybudováním přehradní obloukové hráze skoro před sto lety. Má hloubku až 30 m, je zdrojem pitné vody a slouží pro rekreační účely. Nachází se v chráněné krajinné oblasti Železné hory. Na ostrozích nad vodní plochou Sečské přehrady se tyčí zříceniny dvou hradů. **Vildštejn** je skála a zřícenina nad řekou Chrudimkou, při stavbě přehrady byl skálou proražen tunel, jímž se nyní projíždí na hráz Sečské přehrady. Historie hradu sahá do 13. století, vcházelo se do něj po žebřících, které se v případě napadení snadno odstranily. Druhý je zřícenina **Ohebu**. Hrad vznikl ve 14. století a už v 15. století byl opuštěn, majitel dal přednost Lichnici.

30 m má tunel na hráz Sečské přehrady

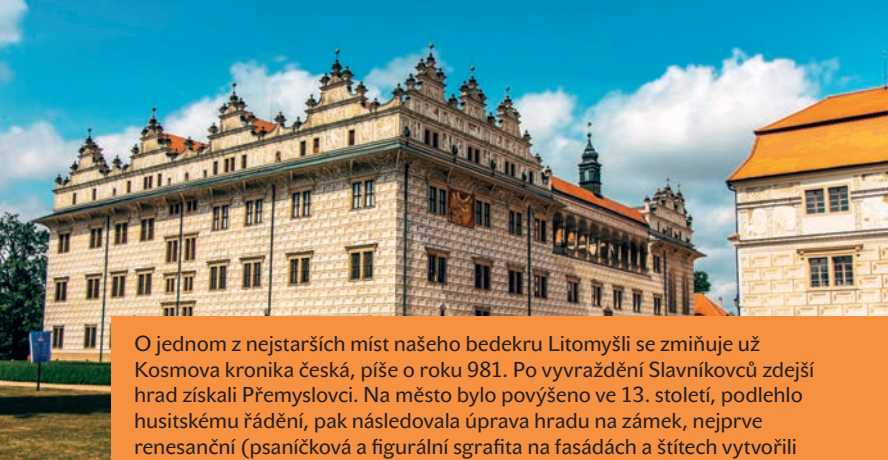

Pardubický kraj
49°52'25" s. š.
16°18'40" v. d.

- zamek-litomysl.cz
- smetanovalitomysl.cz
- npu.cz

Litomýšl

Tisícileté město

O jednom z nejstarších míst našeho bedekru Litomyšli se zmiňuje už Kosmova kronika česká, píše o roku 981. Po vyvraždění Slavníkovců zdejší hrad získali Přemyslovci. Na město bylo povýšeno ve 13. století, podlehlo husitskému řádění, pak následovala úprava hradu na zámek, nejprve renesanční (psaničková a figurální sgrafita na fasádách a štítech vytvořili italští mistři) a posléze barokně upravený.

Dodnes je zámek pozoruhodnou ukázkou úpravy **italského renesančního arkádového paláce** pro podmínky zaalpských zemí. V 18. století zámek vyžehnil rod Waldstein-Wartenbergů, v 19. století panství koupili Thurn-Taxisové, kteří byli jeho posledními majiteli. Na sklonku 18. století zde bylo vybudováno zámecké divadlo. Až nedávno byla objevena sbírka historického skla, která byla uchována v polorozpadlých dřevěných bednách s nápisem JZD. Nově zrekonstruovaná kolekce je sestavena z více než 250 osvětlovacích lampiček.

Od roku 1999 je státní zámek Litomyšl zapsán na seznam světového dědictví UNESCO. Žije tím celé desetitisícové město. Zámek je lehce dostupný, velké

bezplatné parkoviště se nachází pod ním, v parku je cesta poznávání místní historie pro děti. **Finance z OPŽP** zde umožnily regeneraci místní zeleně či obnovu Aleje filosofů.

Z řady významných litomyšlských osobností jmenujme Magdalenu Dobromilu Rettigovou, uznávanou kuchařku a představitelku ženského emancipačního hnutí, a **Bedřicha Smetanu**, jenž se narodil na zámku v roce 1824 a na jehož počest se zde koná mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl. Hlavní koncerty se konají zejména na akusticky dokonalém nádvoří s unikátním výsuvným zastřešením, v zámecké jízdárně, v zahradním amfiteátru, v litomyšlských chrámech a na řadě dalších míst Pardubického kraje.

11. dítě (a první syn) v rodině sládky z Litomyšle byl Bedřich Smetana

